

zůstalosti nepřihlásila a že tedy odevzdací listinou k návrhu o záznam pro tuto polovici zápůjčky legitimována není.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu do zamítavé části usnesení.

Důvody:

Okolnost, zda navrhovatelka polovinu ze zápůjčky na zemřelého manžela připadající přihlásila k pozůstalosti čili nic, jest nerozhodná, neboť i jmění, které nebylo v pozůstalostním řízení a vyskytne se teprve dodatečně, není pozůstalostí ležící, nýbrž patří již dědicům, jimž pozůstalost byla odevzdána (srov. rozh. čís. 458 Sb. n. s.) a odevzdací listinou přestala tudíž právní osobnost pozůstalosti jako takové. Nemohla proto navrhovatelka stran této poloviny o knihovní zápis žádati ani jménem mrtvého již manžela, což jest právně nemožno, avšak ani jménem pozůstalosti, která v té době jako samostatná právnická osoba již neexistovala, nýbrž měla a mohla žádati o záznam zástavního práva pro celou pohledávku 70.000 Kč výhradně jen ve svůj vlastní prospěch. Neučinila-li tak, neposoudil rekursní soud věc nesprávně po stránce právní, když povolil zápis jen stran poloviny celé pohledávky, t. j. 35.000 Kč, o který dovolací rekurentka žádala vlastním jménem, kdežto ve zbývajících části žádost zamítl.

Čís. 15495.

Odpůrčí nárok proti zřízení věna.

Slib věna z doby před sňatkem nemá pravotvorný a závazný účinek, nebyla-li osoba podle zákona zavázána k vyvěnění vzhledem k stavu svého jmění povinna splnění zákonný závazek k zřízení věna. Slib věna za takových okolností učiněný jest bezplatným opatřením, jemuž lze odporovati podle § 4 čís. 1 odp. ř.

(Rozh. ze dne 14. října 1936, Rv II 383/35.)

Žalobce přednesl, že matka žalované postoupila smlouvou postupní uzavřenou dne 2. května 1932 z hyperochy částku 150.000 Kč své žalované dceři po srážce knihovních a neknihovních pohledávek jediné za tím účelem a v tom úmyslu, aby nedošly uspokojení pohledávky žalobcovy, jež bezúspěšně proti matce žalované exekucemi vymáhal a aby takto bylo mu znemožněno vésti exekuci na onu hyperochu pro jeho vykonatelné pohledávky, ačkoliv žalovaná dobře věděla o jejich existenci i o tom, že pohledávky ty nebyly zaplacený do dne postupu z 2. května 1932. Žalobce proto žádá, aby postupní smlouva z 2. května 1932 byla prohlášena proti němu za bezúčinnou a aby žalovaná byla uznána za povinnou trpěti uspokojení pohledávek těch z oné hyperochy pro povinnou její matku vyplývající po případě aby byla žalovaná uznána za povinnou pohledávky ty zaplatiti. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby a namítla, že sice v oné postupní listině z 2. května 1932 jest uvedeno,

že její matka postupuje žalované 150.000 Kč z nejvyššího podání stvrzujíc přijetí valuty od ní, ale ve skutečnosti že se tento postup stal již v květnu 1930, kdy se matka žalované zavázala žalované a jejímu (t. j. žalované) manželu vyplatiti věno 150.000 Kč a žalovaná jí dala na to kvitanci. Nižší soudy uznaly podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pro řešení otázek, zda a v jakém rozsahu jest účinná povinnost k dotaci dcery, je rozhodným den jejího sňatku. Pozdější zhoršení poměrů osoby k dotaci povinné škodí dceři potud, pokud ohrožuje existenci povinného, který své povinnosti ještě nedostál. Nárok na dotaci vzniká teprve v den dceřina sňatku a před tímto dnem nemá dcera ani nárok na zajištění povinnosti k dotaci (Krasnopolski-Kafka, Oester. Familienrecht, str. 158—160, Klang, Komentář k § 1220 IV. a rozh. čís. 9380 a 10416 Sb. n. s.). Podle toho neměla žalovaná před 22. srpnem 1931, t. j. dnem sňatku, za svou matkou Emilií B. pohledávky, totiž nároku na věno, a existence po případě rozsah této pohledávky se určují podle majetkových poměrů matky k tomuto dni, při čemž pozdější zhoršení těchto poměrů jde na vrub žalované, pokud jí věno skutečně ještě poskytnuto nebylo. Z ustanovení § 1221 obč. zák. plyne, že Emilie B. podle stavu svého jmění ze dne 22. srpna 1931 po případě 2. května 1932, kdy neměla žádného majetku mimo naději na hyperochu, nebyla vůbec povinna žalované dáti nějaké věno, když mezi stranami není sporu o tom, že pohledávky žalobcovy za B. v den dotace, t. j. 2. května 1932, již existovaly, a když tento její dluh převyšoval čistou hyperochu, jediný to její majetek. Nebyl proto žalovanou tvrzený dotační slib Emilie B. z doby před sňatkem, i kdyby se byl skutečně stal, pravotvorný a závazný, a nebyly by ani tento slib, ani dotace postupem části hyperochy ze dne 2. května 1932 vykonány k splnění zákonného závazku, takže žalobce jest podle § 4 čís. 1 odp. ř. oprávněn odporovati postupní smlouvě jako bezplatnému opatření dlužnice, ať již bylo provedeno k splnění toho slibu či pod rouškou splnění zákonné povinnosti k dotaci. Podotýká se, že žalovaná ani netvrdila, že by při slibu po případě při cessi šlo snad o obvyklý příležitostný dar nebo věnování v přiměřené výši k účelům obecně prospěšným nebo kterým by bylo vyhověno mravním závazkům neb ohledům slušnosti. Kdyby spor mezi B. a Š. dopadl v její prospěch, pak by tím ovšem byl její majetkový stav zlepšen i s účinkem nazpět k dni sňatku žalované, pak by však žalovaná mohla také spornou cessi beze všeho realizovati. S tohoto hlediska je žaloba důvodná.

Čís. 15496.

Nedostatečnost přihlášky k rozvrhovému roku, nebyla-li v ní uvedena výše úroků, přichází-li pro přihlášenou pohledávky v úvahu ustanovení vládní vyhlášky z 12. dubna 1933 čís. 59 Sb. z. a n.